СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 3. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 5. січня, 1927. VOL. XXXVI. No. 3. Jersey City, N. J., Thursday, January 5. 1928. THREE CENTS.

АМЕРИКА ШЛЕ ЗНОВА ТИСЯЧКУ МАРИНАРІВ У НІКАРАГВУ

ДІСТАЮТЬ ПРИКАЗ „ЗДУШИТИ БУНТ САНДІНА".

ВАШИНГТОН, 3. січня. — Секретар фльоти Вилбер вислав до Нікарагви нову тисячку маринарів, давши їм приказ здушити „бунт Сандіна".

Сим Вилбер дав до зрозуміння, що Злучені Держави хочуть довести нікараґванську аферу до скорого кінця. Вилбер мав дати теж приказ ґенералови Фелендови, якого встановлено командантом нікараґванських операцій, щоби він сейчас повів наступ на ґрупу Сандіна та зліквідував її в як найкоротшім часі.

Поступки американських маринарів у Нікараґві викликують уже протести американських сенаторів. Сенатор Гвілер знова підняв домагання, щоби конґрес розслідив справу. Сенатор показує, що захованнє американських маринарів у Нікараґві псує все те гарне враження, яке в латинській Америці зробив Линдберг.

ЛИНДБЕРҐ У ГОНДУРАСІ.

МАЄ ТЯЖКУ ПЕРЕПРАВУ ПОНАД ГОРИ.

ТЕҐУСІҐАЛЬПА, Гондурас, 3. січня. — Полковник Чарлз Линдберґ перелетів нині понад височезні гори середної Америки та прилетів до самостійної републики Гондураса.

По дорозі зі Сан Сальвадора до Гондураса мусів він боротися зі сильними бурями й сніжницями. Каже він, що се була найтяжча переправа з цілої його подорожи на полудне від Злучених Держав.

При приїзді до столиці Гондураса витали його вистріли гармат як представника чужої держави; на летничій площі зібралося до 7,000 людий, які встелили йому всю дорогу до готелю квітами.

ПОЧИНАЮТЬ СЛІДСТВО НАД ЗАТОПЛЕННЄМ СУБМАРИНИ „ЕС-ФОР".

КОНҐРЕСМЕН ЛА ҐВАРДІЯ ОБОРОНЯЄ ФЛЬОТУ.

БОСТОН, Месечузетс, 3. січня. — Нині збирається тут суд для розгляду справи затоплення субмарини „Ес-Фор".

На сей суд між инчими приїхав конґресмен Ла Ґвардія. Їхав він сюди субмариною, щоби мати деяке поняття про життя на субмарині. Побувши 36 годин на підводній лодці та побачивши ратункові заходи коло „Ес-Фор", він набрав переконання, що всякі обвинувачення проти заряду фльоти та моряків за недбале пливанне по морю та ліниве ратуванне потоплених неоправдане.

ЗВІЛЬНЕНИЙ ВІД КАРИ, БО КРАВ З ГОЛОДУ.

НЮ ЙОРК, 3. січня. — Перед місцевим стейтовим судом ставали нині обжаловані за крадіж дорогоцінностий з департаментової крамниці Мейсі 19-літна Евелін Карл та 24-літний Паркер Карл. Вони заявили на суді, що вони пібралися рік тому назад, приїхали до Ню Йорку який місяць тому шукати роботи, стратили всі гроші, яких у них було 30 долярів, та не маючи що їсти, рішилися, під натиском голоду, красти.

Суд, розслідивши справу, переконався, що вони говорять правду та приняв їх голод як облекшуючу обставину. Він завісив вирок вязниці, на яку хотів їх засудити, та дозволив Армії Спасення зібрати для них збірку на переїзд до родини в Сиракюз.

Справа викликала сензацію, бо американські суди не приймають голоду як облекшуючу обставину при крадежи та рабунку.

ВЕЛИКІ ГРОШЕВІ КАРИ ДЛЯ МОРЯКІВ БУТЛЕҐЕРСЬКОГО КОРАБЛЯ.

НЮ ЙОРК, 3. січня. — У федеральному суді в Бруклині суджено нині 4 моряків парохода Ансонії, засудженого за безправне воження горівки. Суддя засудив чотирох моряків, винуватих за сей перевіз, на півтора тисячі долярів.

На кораблі було горівки вартости пів міліона долярів.

60-ЛІТНІ ПОДРУГИ ПОПОВНИЛИ САМОГУБСТВО.

БРУКЛИН, Н. Й. — Ісаак Райхман і жінка, переживши 17 літ у своїм апартаменті при Мек Доноф улиці в Бруклині, поповнили самогубство через удушення світляним ґазом.

Супруги-самовбийники, відповідно до оповідання сторожа дому, не заплатили ренту за послідні три місяці. Догадуються проте, що фінансові клопоти приневолили їх до поповнення самогубства. Ісаак Райхман полишив записку, в якій просить похоронити його разом з жінкою в однім гробі.

ПЕРЕСТРІЛКА ПОЛІЦІЇ З ЧОТИРМА БАНДИТАМИ.

НЮ ЙОРК, 3. січня. — До всіх нюйорських шпиталів вислано повідомлення, щоби звернули увагу на покаліченого по півночі патролюючим поліцаєм бандита, якого можуть привезти до тих шпиталів. Поліцай Джеймс побачив по півночі чотирох бандитів, що наміряли обрабувати реставрацію Анджеля Ніґурі при Ст. Никлас евню. Він перший почав до них стріляти, а бандити відповідали йому стрілами. Загалом дано 19 стрілів. По четвертім стрілі поліцая один з бандитів повалився на хідник, а тоді три оставші товариші піднесли його й, всадивши до синього автомобіля, скоро відіхали та пропали без сліду.

Коляда „Рідній Школі"

ВІД ЛІТ ХОДИМО НА РІЗДВО З КОЛЯДОЮ НА „РІДНУ ШКОЛУ" В СТАРІМ КРАЮ. ПІДЕМО Й СЬОГО РОКУ. І СЬОГО РОКУ НЕ БУДЕ МІЖ НАМИ НІ ОДНОЇ ГРОМАДИ, КОТРАБ НЕ ЗОРҐАНІЗУВАЛА У СЕБЕ ТАКОЇ КОЛЯДИ. І СЬОГО РОКУ НЕ БУДЕ МІЖ НАМИ НІ ОДНОГО СВІДОМОГО УКРАЇНЦЯ, КОТРИЙ ВІДКАЗАВСЯ БИ ВІД ЖЕРТВИ НА ПОШИРЕННЯ ПРОСВІТИ І ВИХОВАННЄ НАШОЇ МОЛОДІ В ДЕРЖАВНО-САМОСТІЙНИЦЬКІМ ДУСІ.

КОЛЯДУ НАЛЕЖИТЬ ПЕРЕВЕСТИ В КОЖДІЙ ГРОМАДІ, А ЗІБРАНІ ЖЕРТВИ НАЙКРАЩЕ СЛАТИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

Obyednanye, P. O. Box 411. Philadelphia, Pa.

ЗУДАРЕННЯ КОРАБЛІВ СЕРЕД МРАКИ.

НЮ ЙОРК, 1. січня. — Над нюйорським портом панувала така мрака, що через 36 годин увесь корабельний рух у порті був здержаний.

Підчас мраки американський корабель Гейез зударився з баржою. Відтак британський тягаровий корабель Шоні вилетів на мілину коло Ґрейвсенд Бей.

На морю від бурі загинуло пару рибацьких лодок.

4 ЛЮДЕЙ ЗАМЕРЗЛО ВІД НАГЛОГО МОРОЗУ.

НЮ ЙОРК, 2. січня. — Цілу східну частину Злучених Держав навістили наглі морози. В Ню Йорку температура зійшла до 11 степенів Фаренгайта понизче зера.

Наглий мороз коштував життя 4 людей. Двоє людей замерзло під дверми домів. На даху одного дому на 118 Вул. найдено замерзлого 53-літного Джорджа Меккеґні, відомого загально як „мейора Осьмої Евеню".

СМЕРТЬ ВІД ВИБУХУ ЗАМЕРЗЛИХ ОҐРІВАЧІВ ВОДИ.

БЕЙОН, Ню Джерзі, 2. січня. — У двох домах у сьому місті случилися два випадки з тої самої причини. В обох случаях вибух оґрівач до оґрівання води, причеплений до кухні. Через мороз вода в оґрівачи була замерзла а коли відтак його стали підґрівати, його розірвало.

У домі Френка Кертиса відломки розірваної печи покалічили синка Кристофера так тяжко, що він помер на місци. Дитина ґрілася коло печи. Другий вибух случився в домі пані Л. Брозінської. Відломки машини покалічили її по лици й руках.

Гук обох вибухів чути було далеко, і стягнув під доми великі товпи народа.

РЕКОРДИ.

Варшавська статистика приносить одну рекордову цифру: на кожного мешканця цієї столиці припадає річно сім літрів 100-процентового спірту. — Фейлетоніст московської „Правди" Михайло Кольцов признається в цій ґазеті, що він обіхав Мадярщину, Юґославію та Болґарію при помочі фальшивого анґлійського пашпорту, який дістав від одної комуністичної орґанізації. Інакше він не міг би був вибратись у цю подорож.

СПРАВА ГРОШИЙ ҐРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В НЮ ЙОРКУ ПЕРЕД СУДОМ.

Перед слідчим суддею у Гарлемі Ґотлібом велося переслуханнє в справі фондів ґреко-католицької церкви на 7-мій Вул. у Ню Йорку. Позовниками виступили тростиси сеї церкви, які пізвали о. Миколу Підгорецького за зворот 19,000 долярів церковного гроша, які він мав вибрати собі з церковних гроший безправно, підписавши собі чек яко предсідатель ради тростисів.

Підчас переслухання о. Підгорецький признавав, що він забрав 19,000 долярів, але казав, що він був примушений сі гроші забрати, бо се був одинокий спосіб, у який він міг дістати свої розходи, які він поробив на церкву. Він став вичисляти між сими розходами такі видатки: 2,100 долярів на боротьбу з большевизмом, 2,900 долярів на уряджене мітинґів, печатаннє оповісток, участь церкви в кампанії для розпродажі бондів позички Свободи, і таке инче. Він заявив теж, що видав в імени парохії 1,000 долярів на принятте для митрополита графа А. Шептицького. Він заявив готовість предложити подробичний звіт з тих видатків.

Позовники перечили, буцімто спосіб поступовання о. Підгорецького був одиноким способом, яким він міг добути гроші, які йому винна парохія.

Суддя обіцяв видати рішення в найблизчій будуччині.

50 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ДЛЯ АТЕЇСТІВ.

ФИЛАДЕЛФІЯ. — Властитель многих тутешніх реальностей Гейдз записав своїм тестаментом 50 тисяч долярів нюйорському товариству атеїстів, себто безбожників. Він призначив також $25.000 на научні ціли, одначе такі, які не мають нічого до діла з релігією.

ОТРУЙНЕ ВИНО.

З Йорктону, в проівнції Саскачеван, у Канаді, доносять, що там умер наглою смертю фармер Микола Попович, що був присутний на весіллю в домі Івана Головки. Попович, як зізнали весільні гості, прийшов на весілля цілком здоровий і випив кілька килішків вина. Незадовго потім найдено його неживого в сусідній кімнаті. Покійник мав 48 літ. Також і инші гості, напившися вина, розхорувалися, але опісля подужали.

ЩЕ ЛЮДЕ ВМИРАЮТЬ ВІД СВЯТОЧНОГО АЛЬКОГОЛЮ.

НЮ ЙОРК, 2. січня. — В місцевих шпиталях померло нині 3 людей, що лежали тут ще від свят, хорі від святочного запиття алькоголічними напитками.

З їх смертю число жертв алькоголю за сі свята в сьому місті виносить 37 людей.

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ Є 228 ОСІБ, ЩО МАЮТЬ БІЛЬШЕ ДОХОДУ ЯК $1,000,000.

ВАШИНҐТОН, 1. січня. — Комішіонер внутрішних доходів видав звіт, з якого показується, що в Злучених Державах є 228 осіб, які мають міліон або більше долярів річного доходу; 14 з тих осіб мають більше як 5 міліонів річного доходу. Тих 228 осіб заплатило разом у 1926 р. $81,245,334 доходового податку. До кінця серпня 1927 р. 4,075,542 осіб виповнило доходові звіти, які виказують, що вони мали $21,565,175,326 доходу. Вони мусять заплатити $727,479,426 податку.

Число корпорацій, які виповнили доходові звіти по конець серпня 1927, виносило 412,763, з яких 248,892 мало чистого доходу $9,212,263,650; вони мусять заплатити $1,181,005,366 податку.

ВОВКИ ПОЖЕРЛИ НЕМОВЛЯ В ОЧАХ МАТЕРИ.

РИҐА, Латвія, 1. січня. — Страшне нещастя лучилося у литовськім повіті Унціяни, де громада вовків напала на жінку, що з немовлятем на руках вертала санками до села Малеті. Жінка побачивши вовків, почала підганяти коня до скорої їзди, що їй довший час вдавалося, аж поки кінь не упав трупом з перемучення. Було се вже недалеко села. На крик жінки збіглися селяне. Їм вдалося уратувати ще життя покаліченій жінці, одначе немовля пожерла громада зголоднілих вовків.

ПОПОВНИЛА САМОГУБСТВО, БО НЕ ВМІЛА ВАРИТИ.

ШИКАҐО. — Іда Зак поповнила самогубство, бо не вміла добре варити. Перед Різдвом усі жінки стараються приготовити як найбільше усяких смачних страв. Гром. Зак старалася теж, щоби зварити щось своему чоловікови. На її нещастє не належала вона до добрих кухарок і тому її чоловік сказав їй кілька терпких слів. Се так пригноблюючо поділало на Іду, що вона поповнила самогубство.

НЕ ПРИЙДЕ ТАК СКОРО ДО ПОЛЬСЬКО-ЛИТОВСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ

ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ УСТАНОВЛЕННЯ ПРИЯЗНИХ ВЗАЄМИН МІЖ ОБОМА ДЕРЖАВАМИ ВІДЛОЖЕНІ ДО ЛІТА.

КОВНО, 3. січня. — Тутешні урядові круги стверджують, що на разі не прийде до переговорів між Литвою і Польщею в справі заведення дипльоматичних взаємин між обома державами. Станеться се з тої причини, що досі не полагоджено непорозуміння в справі приналежности Виленщини. Переговори в справі установлення дипльоматичних взаємин відложено через те аж до літа.

Премієр Вальдемарас думає розпочати переговори з Польщею допера по принятті парляментом проекту конституції. У згаданім проекті містяться уступи, в яких говориться, що столицею Литви є Вильна.

Литовське правительство, піддержуючи згаданий проект, дає до пізнання, що воно не зречеться претенсій до Вильни. Через те непримириме становище Литви нема майже надії, щоби могло прийти до якогось порозуміння з Польщею.

Литовське правительство знова здержало комунікацію через польську границю й тому тепер ситуація є така сама, яка була перед інтервенцією Ліґи Націй.

ПОЛЬЩА МАЄ УЖИВАТИ ПОЗИЧКИ ДЛЯ ПРОДУКТИВНИХ ЦІЛЕЙ.

ДУЇ РІШИВ, ЩО ЛИШЕ СРЕДСТВА КОМУНІКАЦІЇ, РІЛЬНИЦТВО И КОПАЛЬНІ Є ТАКИМИ ЦІЛЯМИ.

ВАРШАВА, 3. січня. — Чарлз Дуї, американський контрольор польських фінансів, оголосив статтю у варшавськім часопису, у якій каже, що Польща може вживати пожичених грошей в протягу слідуючих трох літ лише до продуктивних цілей.

Всілякі будови, на гадку Дуї, не належать до продуктивних цілей. Пожичені гроші, як пише Дуї, можна уживати лише на будову залізничих шляхів, поправу рільництва, і на розширення копалень та нафтових піль.

Через те загально думають, що Польща буде затягати лише такі пожички заграницею, які одобрить Дуї. Контрольор Дуї є зноваж тої гадки, що Польща може шукати лише таких кредитів заграницею, які мають запевнення, що принесуть користь і дадуться сплатити.

250 ТИСЯЧ НЕВІЛЬНИКІВ СТАЛИ СВОБІДНИМИ.

ЗАВДЯЧУЮТЬ СЕ ЖІНЦІ ПРОВІДНИКА ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ.

ФРІТАВН, Сієрра Леоне, Африка, 3. січня. — З днем нинішним 250 тисяч туземців-невільників стали вільними і мають вільні права зі своїми бувшими панами. Свою свободу завдячують вони жінці провідника ліберальної партії лейді Саймон, яка повідомила цивілізований світ про існування невільництва під британським протекторатом. Се невільництво було радше кріпацтвом, як дійсним невільництвом через те, що кріпаків не вільно було продавати. Кріпаками були лише давні полонені в часі воєн між поодинокими племенами, або потомки тих полонених.

Сей рід невільництва існував ще перед проголошенням британського протекторату.

Лише не богато з давних кріпаків полишить своїх бувших панів. Більшість з них буде дальше працювати у своїх давних паків але вже за заплату. У деяких одначе повітах давні кріпаки зголошуються за новими заняттями або за наділами землі. Загально думають, що їм дуже легко удасться дістати такі наділи землі від своїх бувших панів.

ДВОМ ЖІНКАМ НЕ ВДАЛОСЬ ПЕРЕПЛИСТИ ҐІБРАЛЬТАРСЬКОГО ПРОЛИВУ.

ОБІ ЖІНКИ БУЛИ ВЖЕ НЕДАЛЕКО ЕСПАНСЬКОГО ПОБЕРЕЖЖА.

ТАНЖІР, Мароко, 3. січня. — Дві анґлійські жінки мало що не переплили Ґібральтарського проливу. Першою з них була панна Ґліц, яка майже вже переплила 27-милевий простір, який відділяє африканський беріг від европейського. Одначе відплив моря заніс панну Ґліц назад на середину океану. Другою особою, що старалася переплисти згаданий пролив, була панна Годсон. Вона була віддалена лише 4½ милі від еспанського берега, коли морська недуга приневолила її залишити дальшу плавбу. Панна Годсон думає ще другий раз пробувати переплисти згаданий пролив.

НОВИЙ СОВІТСЬКИЙ ПОСОЛ У РИМІ.

Є НИМ ОТТО ШМІДТ, УЧЕНИЙ МАТЕМАТИК І РЕДАКТОР.

МОСКВА, 3. січня. — На місце Каменева іменовано совітським амбасадором у Римі Оттона Шмідта, а не Луначарського, як подавали попередні телеґрафічні донесення.

Як політик новий амбасадор є ще незвісний. Має він 37 літ і брав дотепер участь лише у совітськім культурнім життю. Був головним директором Совітського Державного Видавництва Книжок, якого завданням було переробити уми населення Совітського Союза на новий лад. Звісний він є також як визначний математик і редактор „Совітської Енцикльопедії".

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НА ВІДПОВІДНІМ СТАНОВИЩИ ВІДПОВІДНИЙ ЧОЛОВІК

При кінці кождого року орган Українського Народного Союза звертав увагу членам Союза на річні вибори. Кождого року писалися статті про значіннє відповідного підбору відділових урядників. Здавалося, що сі статті навчили вже членів, як треба дивитися на вибори та яких людий вибирати для ведення відділів Союза. Тимчасом до канцелярії Союза стали вже наспівати листи від нововибраних урядників, листи, з яких видно, як мало члени беруть собі до серця добрі поради. Се й заставило орган ще раз говорити про сю справу.

Просить приміром один нововибраний секретар, щоби йому канцелярія написала, кілько має платити чоловік, що хоче записатися в Союзі на „ендавмент". Додає, що він має книжочку від Союза, але її не розуміє.

Другий нововибраний секретар пише: Дайте мені пояснення про все; я не знаю навіть, від чого роботу починати.

Ще инчий просить о пояснення, як приймати нових членів. Ще инчий, як давати переступний лист. І таке инче.

Словом, питається з одного боку о річи такі прості, що про них знає всякий, хто тільки завдав собі труду прочитати статут, а з другого боку за річи такі складні, що для їх пояснення Союз видав осібні книжки. Для пояснення перших треба канцелярії поучувати чоловіка про найпростійші постанови Союза, а для вияснення других треба канцелярії хиба переписати книжочку на 60 сторін дрібнонького друку.

Тепер представмо собі, що таких секретарів вибрано у ріжних відділах, приміром, двайцять. Хто знається на канцелярійній роботі, той відразу бачить, що таких двайцять нових секретарів потрафить просто загатити всю роботу в головній канцелярії Союза. Заким таких секретарів канцелярія зможе підучити, мене кілька місяців. За весь сей час справдішна організаційна робота головної канцелярії не зможе бути така, як вона булаби, якби члени по відділах розуміли вагу вибирати на місцевих урядників таких людий, які зможуть діло повести як найкраще, або що найменче, краще як хтонебудь другий у відділі.

Тому в котрих відділах вибори ще не відбулися, най вони дивляться добре за підбором урядників. З добрими, досвідченими й справними урядниками робота Союза піде справно вперед; з недосвідченими буде тільки морока і їм і Союзови.

ПІДВОДНІ ЛОДКИ А РОЗОРУЖЕННЄ.

Трагедії, получені з затопленнєм субмарин, причинилися до широкої дискусії на тему цілковитої ліквідації субмарин. Між иншими підносять як найважнійший аргумент проти субмарин це, що успіхи, які можна осягнути при допомозі субмарин, сумнівні, а шкоди великі. Субмарини налякали підчас світової війни аліянтів на добре, але все таки не принесли вони Німцям побіди. Але мимо того залишили по собі страх ще й досі. Саме найсильніша держава на морі, себто Англія найбільше боїться субмарин, бо якраз вони найбільш загрожують її пануванню на мори. І саме з огляду на небезпеку з боку субмарин, Англія займає особливше становище в справі розоруження і через те припинює велике діло загального розброєння. Страх перед субмаринами походить з часів послідної світової війни. Тоді то була хвиля, коли Англія знаходилася в дійсній небезпеці. Її фльота була не вистарчаюча, а сам матірний край мало що не відтятий від доміній. І колиб Німці були мали в тім часі достаточне число субмарин, моглиб були змусити Англію голодом до здачі. Та такого великого числа субмарин Німеччина не мала і Англія розбудувавши свою фльоту видержала крізу. Найбільшу ролю відограли тоді кружляки і от тому саме так дуже обстоює тепер Англія за тим, щоби не тільки задержати давне число кружляків, але ще їх збільшити.

140 аліянтських кружляків було заанґажованих підчас світової війни в ловленню німецьких підводних лодок. За одною тільки німецькою субмариною Емден шукало 70 кружляків. А було це тоді, коли німецькі заморські бази (операційні точки) не дійсгували, бо їх замкнено сейчас з вибухом світової війни. Німецькі вихідні шляхи на море лежать напроти Англії і їх рівнож щільно замкнено. Та мимо цего перекралися на Атлянтійський океан три німецькі кружляки і затопили 250.000 тон англійських кораблів. А німецькі підводні лодки, які уживано довгий час тільки до припинення торговлі між Англією а кольоніями, затопили на протязі світової війни около 7 міліонів тон торговельних кораблів. І ото на таку велику небезпеку була виставлена Англія з боку одної Німеччини, тої держави, якої военні операції на мори могла вона контролювати, бож на ширший світ могли німецькі кораблі дістатися тільки переїзджаючи вузкі морські просмики, які контролює Англія. А щож допервa моглоб статися, колиб Англія мала до діла з иншого рода ворогом. І ото якраз зі страху перед тим невідомим ще ворогом, яким може бути і Америка, Англія так дуже обстоює при своїх кружляках. Бо ними хоче себе охоронити перед загрозою субмарин. В послідній війні субмарини не відограли ще властивої ролі, бо їх уживано головно до нищення торговельних кораблів. Але в слідуючій війні вони будуть враз з аеропланами средством до нищення неприятельських фльот. І це рівнож страшить Англію.

Субмаринами можна би виголодувати Англію, коли замкнеться до неї довіз пшениці і мороженого мяса. Але й Злучені Держави нараржені були би через субмарини на великі економічні втрати, бо вони залежні від довозу ґуми, манґану, цини і инших середників, які в Америці не продукуються.

На те все є охорона. Підводні лодки не є таким страшним средством, як це видається на перший погляд. Бо военна техніка поступає. І коли удосконалюють підводні лодки то з другого боку удосконалюють охоронні средства. Але ті охоронні средства получені з розбудовою фльоти і з побільшеннєм видатків на военні цілі.

Все те не є ніяким розумним виходом. Вільзонівська „свобода морів" була би найкращою розвязкою. Особливо колиб всі держави були зорґанізовані в Лідзі Націй і зобовязалися спільно виступити проти кождої держави, яка нарушилаб отту свободу.

А принаймні повинна йти пропаґанда за усуненням підводних лодок. Вони то потягають за собою в мирних часах так богато жертв в людях, а своїми трагедіями потрясають умами і серцями міліонів спокійних людей. Бо всі ми свідками недавних траґедій, що стрінули американські субмарини „Ес 51" і „Ес 4".

Як бачимо, користь з субмарин проблематична. Охоронитися перед ними не так тяжко, коли мається до розпорядимости відповідну фльоту. Шкода з них одначе велика, бо саме вони на перешкоді до загального розоруження. І тому саме, якраз та послідна траґедія з субмариною „Ес 4" повинна заставити американський уряд до ревізії його поглядів на военні справи. Не в розбудові американської фльоти і не в поліпшенню субмарин лежить дійсне забезпечення Америки. Забезпеченя треба шукати деінде, а саме в розброєнню, в пропаґанді за цілковитим усуненням субмарин як военного средства. Таке забезпечення принесе користь не тільки Америці, але цілому людству. Бо це буде початок до дійсного загального розоруження.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НОРТГЕМПТОН, ПА., Тов. Укр. Січові Стрільці, від. 44, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, дня 8-го січня 1928, в гали Укр. Правосл. Церкви на Нюпорт Еве. Проситься всіх членів явитися і вирівнати свій довг, бо в противнім разі буде суспендований після статута. Початок мітінґу в годині 2.30 пополудни. — Андрій Чепеляк, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Згода, від. 62, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 8-го січня, в год. 3-ій пополудни. Проситься членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Член, котрий залягає один місяць, а не прийде на мітінґ і не вирівнає, буде суспендований. — Т. Пашук, предс.; Юрій Бліхар, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Тов. Єдність, від. 163, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 8-го січня, в год. 1-ій пополудни в Клюбі Тов. Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін ул. Ці збори повинні заінтересувати кождого члена тому, що провірочна комісія здасть справоздання з книговодства за цілий рік. Старі урядники передадуть урядування новим та здадуть справоздання зі своєї діяльности. Взивається членів привести з собою своїх знакомих, а ми їх впишемо в члени до відділу У. Н. Союза без вступної оплати. Дається до загального відома, що на річних зборах вибрано слідуючих урядників. Стефан Гвіздь, предс., 2527 Seybert St.; Михайло Паранич, секр., 1133 N. Orianna St.; Петро Кріль, кас., 920 N. American St. — Григ. Фрайт, секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(За місяць грудень, 1927).

І. ПРИХІД:

1) З перенесення з попереднього місяця		$ 389.74
2) Прихід в грудни		5.664.52
Разом		$6.054.26

ІІ. РОЗХІД:

а) На допомогу страйкуючим майнерам		$ 100.00
б) До Фонду Рідної Школи в Америці		100.00
в) Висилка до краю:		
1) Потерпівшим від повені	$3.150.00	
2) Інваліди (по половині на Дім Інвалідів і допомогу)	1.000.00	
3) Рідна Школа	400.00	
4) Сирітські Захисти у Львові, Перемишли і Кутах по $100.00	300.00	
5) На вибори	250.00	
6) Читальня „Просвіти" в Камінці Лісній	106.00	
7) Політичні вязні	100.00	
8) Тов. „Просвіта" у Львові	100.00	
9) Революційний фонд	50.00	
10) Немічникам в Каліші	50.00	
11) Журналістам	50.00	
12) Кошта писем і висилки	56.75	
		$5.612.75
г) Почтова скринка		4.00
д) Удержання канцелярії		30.00
е) Кошта дороги		15.00
Зазом		$5.861.75

ІІІ. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Прихід в грудні, 1927	$6.054.26
Розхід	$5.861.75
Остає в касі Обєднання з кінцем грудня, 1927.	$192.51

Обєднаннє Українських Організацій в Америці.

В. Кедровський.

1917 РІК.

3)

За царя? — Царя-ж немає. „Помазанник Божий" згинув, лишивши по собі лише купу придворного смердючого бруду. Він давно загубив уже для армії свою „божественність", свій авторітет, як носителя верховної влади, як опікуна над інтересами народів всеросійської тюрми.

За „отечество"? Що може бути більш іронічного для Українців, для Кавказців? За яке „отечество"? За своє? Під ударами московського імперіялізму народи-ж ці його стратили. Дороге для них імя його давно проковтнуло імя страшного насильства: „Россія". Так, не було ідеї в цій війнії для немосковських народів Росії. Війну прикривали лише машкарою великодержавних інтересів Росії. Війна була потрібна лише пануючій московській нації, та й то не всій, а тільки пануючій в ній клясі. Царат, який піддержував інтереси цієї кляси, впав. Машкара здерта, й правда про інтереси та потреби війни стала такою, як вона є. Виявилася її повна недоцільність для революційної Росії.

Але-ж цього не можна так просто сказати жовнірові. Цеж може потягнути за собою страшні наслідки. Почнеться анархія, росклад, деморалізація, являться на сцену ріжні злочинні елементи, а це все може довести армію до повного росkладу, до стану окремих узброєних банд, що будуть творити, над ким захочуть свій суд і росправу местника — недавного раба. Це понесе за собою страшну руїну — а в першу чергу нашого рідного краю.

А там, по той бік фронту, проти нас стоїть армія, що керується монархами, та інтереси кляси імперіялістів. Звичайно, вони не спиняться над тим, щоби кинути далі свої армії з метою роздавити російську революцію, яка захитала й їхні трони.

З окрема нам, Українцям, від цього чекати чогонебудь корисного для себе не можна, бо це потягне за собою лише зміну московського пана-хама на другого, европейського, який має більше зовнішнього блеску, але й має також не меньше брутальний чобіт, який може ще більше систематично буде давити наш нарід. Доказом для того було поводження австрійської армії в занятій Сербії, або в Галичині підчас першого відвороту цієї армії, та приходу до неї вдруге, по відході російської. А взагалі поводження з Чехами, Юго-славянами? Крім того польонофільська політика Австрії та слабий опір їй Німців — все це привело мене до вирішення, що ми мусимо й далі йти з революційною Московщиною, щоби, оборонивши з нею хоч сучасні свої позиції (кордони), виривати вже від неї для українських національних домагань той максімум, який вдасться. Демократія Росії, здавалось, не пересякнута тою страшною ідеєю винародовлення всіх національностей, якою була пересякнута російська бюрократія. Здавалося, що вона не поклала собі за мету утворити на кістках народів Росії одноцільну російську націю. Здавалося, що демократія відмовиться й не буде на далі перешивати всі народи на московське копито та далі витворювати з них штучну породу „русскіх людей", штучну націю, без цільної душі.

Такі думки тоді панували в моїй голові.

Цілу ніч нас чотирох официрів просиділо над виробленням нашої спільної лінії поступування та розмов з нашими скорострільщиками. Вирішили ми зібрати всю команду по обіді до гурту й там уже я, як начальник команди, мусів обережно зясувати, що сталося в Петрограді. Повідомлення своє я мав закінчити заявою, що тепер від нас, вояків, вимагається ще більшої карности, послуху, бо тепер на нас лежить ще більший обовязок ніж раніше; що обовязок цей є цілком зрозумілий і святий для нас — боронити кордони революційного свого краю, боронити народові ту свободу, яку він добув по тяжкій боротьбі. Ми, мовляв, мусимо дати доказ свойому народови, що воля вибраних ним комітету Державної Думи й тимчасового уряду нас обовязують більш ніж узурпаторська воля бюрократії, яку виявляв її цар. Ми мусимо доказати, що заслуговуємо вповні на право бути вільними громадянами своєї держави, а не тільки рабами панів, та царя і т. д.

* * *

Довго й обережно я пояснював, що сталося й чому це сталося у Росії. Виконати таке завдання, щоби пояснення було зрозумілим такому ріжноманітному складови команди, як моя, не було легко. Скорострільщики мовчки слухали і ніхто не перебивав, нічого не запитував, поки я говорив. Тільки на обличчах їх, закурених боевим порохом, помітна була якась особлива урочистість, та ледве, ледве помітна радість. Чулися лише окремі зітхання, наче у тих людей спадала з серця тяжка вага.

— Ну, тепер хто що хоче, питай! — скінчив я.

Не можу зясувати тих почувань, що охопили мене, коли задав мені питання улюблений мій підофіцир третього скоростріла, Назарів, який також виявляв якусь особливу до мене любов та приязнь і з котрим я часто в поході пригадував собі свої рідні оселі: я Херсонщину, а він Катеринославщину.

Питання те було сказане якимось нервовим, піднесеним голосом, на українській мові, й воно було:

— Нас, Українців, цікавить, чи буде тепер Україна?

Я просто остовпів... Чекав усього, але не цього й замісць відповіді чомусь поставив у свою чергу питання:

— Чому мене питаєте про це? Я ніколи вам не казав отверто, що я Українець. Звідки се ви знаєте?

— Ми певні в тому були завжди, що ви та инші наші офіцири були нашими, бо ви завжди поза муштрою розмовляли поміж собою та з нами по українськи. Крім того ваш Саїдка (мій джура) давав нам ваші книжки читати, які ви возите з собою: „Чорна Рада", Васильченка, Котляревського, Винниченка, „Дзвін" та инші.

— Так, буде! — твердо й переконано чомусь несподівано для самого себе відповів я.

Сталося щось дивне: частина скорострільщиків схопила мене на руки, друга инших трьох офіцирів. Почали підкидати з криками: Ура!

Хвилина була незабутня. Непомітно для себе плакав я, плакали майже всі скорострільщики. Далі розпочалися співи українських національних пісень, уже не тих, що ми співали тільки на муштрі. Почулися також пісні Осетинів. Пішли танці, музика.

Несподівано ми відсвяткували перший день для нас революції аж двацять семого березня.

За кілька днів начальник осетинської бриґади, до складу якої входила наша команда, довідавшись про таке святкування, запитав мене при зустрічі:

— Що, хіба ви „красний"?

— Не так красний, як націоналіст Українець.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БОРОТЬБА НА ДВА ФРОНТИ.

Про зовнішних і внутрішних ворогів.

Кожний чоловік стремить до того, щоби стати самостійним, розпоряджати собою після своєї волі, та робити те, що йому подобається. Розуміється, що свободу розпоряджати собою дається чоловікови зрілому. Незріла людина розпоряджуючи сама собою, може дуже легко спричинити шкоду не тільки собі самій, але і тим, що стоять з нею у тісних зносинах, або навіть і цілому суспільству, серед якого живе.

Подібно як одиниця, так і кожна людська громада, так і цілі народи стремлять до свободи. Многі з них вже зорганізували свої самостійні держави, де вони собою правлять так, як їм видається лучше. Вибирають собі послів, ті сходяться на наради, ухвалюють закони, яких мають придержуватись державні урядовці. Такі представники вибирають у многих краях голову держави, президента, який має потверджувати те, що ухвалили народні представники.

Як всі инші народи, таксамо й український нарід стремить до того, щоби самим собою правити. Колись в давнину український нарід правив собою і мав свою державу. Стратив її одначе через те, що не було в нього єдности й що між його одиницями не було зрозуміння, що інтерес одиниці треба підпорядкувати інтересови загалу. Стратив він свою самостійність і через другі народи, що завидували йому його урожайної землі й мінеральних скарбів, якими богата Україна. І кинулись тоді сусідні народи на Україну, поділили її поміж себе. Одні з них, себто Москалі з півночі, знаючи, що українська земля то шпихлір північно-східної Европи, кинулись на неї. Завели свої московські порядки, самодержавний лад, невідомий на Україні, а відобравши волю свободолюбному народови, перемінили щасливий і веселий край у московську тюрму. Те саме роблять тепер з Україною і нові „червоні царі", що рівнож злакомилися на сей цукровий і хлібний шпихлір. Не лучше поступив з Україною й хитрий та підступний Лях, що з медом на устах, а шаблюкою й кайданами в руці, кинувся на сусідуючу з ним Україну, щоби здобути собі доступ до Чорного моря, щоби його держава тягнулася від „моржа до моржа". І той облесний але не перебираючий в средствах „брат Славянин" закріпостив вже решту української землі. А те, що остало з нашої землі, забрали брутальні Цигане-Румуни, а також нові „славянські брати", Чехи, що ідуть слідом так Москалів як і Поляків.

І так прийшлося Українцям боротися в послідних часах аж з чотирма ворогами. Кожний зі згаданих ворогів, знаючи, що тяжко буде йому згнобити і знівечити 40-міліоновий народ, постановив вбитися клином у саму середину народа, бо атаки з вні не дописували. Почав він шукати собі людців з посеред українського народа, щоби через них дістатися до народної душі і її затроїти ідею зневіри у свої сили. Тим думав він підготовити ґрунт, до того, щоби український нарід перестав мріяти про свою независимість, а здався на ласку свого гнобителя, подібно до того потопаючого, якому його „добрий" сусід радив, щоби не тратив сили, а спускався „на дно". І тепер почалася боротьба українського народу на два фронти проти своїх зовнішних ворогів, що кинулись на нього мов та громада зголоднілих вовків та проти внутрішних ворогів, своїх запроданців. Кожна боротьба має те в собі, що скріплює даний організм, чи націю в нутрі, а ослабляє на вні. Також і боротьба українського народу мала ті самі наслідки. Виробила вона серед Українців людей повних посвяти, готових віддати своє життя для добра свого народу й батьківщини. Докази такої посвяти бачили ми в послідній визвольній боротьбі українського народу. Дальші докази бачимо тепер у тій підпольній боротьбі, яку веде український нарід зі своїми гнобителями. Ся боротьба сталить характери многих Українців, виробляє людей ідейних, повних посвяти, таких, яких колись мала підпольна царська Росія, гноблена Польща й многі инші краї, які тепер вже тішаться свободою.

З другої сторони в часі такої боротьби виходять на верх усі народні болячки, виставляють голову всі подлі, низькі й продажні характери, які ідуть на службу ворогам свого народу. Се бачимо тепер в Галичині, у Радянській Україні й у Румунії, а також і на іміґрації як в Европі, так і в Америці. Ті подлі, нікчемні й низькі душі виходять тепер на верх, неначе ті чиряки на здоровому тілі. І се якраз добре, бо через те прочиститься народній орґанізм. Всьо що було непотрібне, морально згниле і нікчемне, всі слабодухи і ті, що зневірились у народню силу, відпадуть, а останеться новий, відроджений орґанізм, якого саме буде потребувати нова, відроджена українська держава.

С. М.

КОЛЯДА УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ НА РІДНУ ШКОЛУ.

З Різдвом Христовим підуть наші діти з колядою на Рідну Школу. Щоби зрушити серця наших громадян, було би добре, щоб колядували ось таку, нашими дітьми уложену коляду, яку треба співати на нуту: „Во Вефлеємі нині новина".

Коляда.

На Україні рідненькі діти
Рвуться до сонця, волі, освіти,
У Рідній Школі щастя здобути,
Свого народу в ній не забути. (2).

Глянь оком щирим, о Божий Сину,
На Україну — нашу родину,
Таж в нас немає ні одної хати,
Щоб не хотіла за школу дбати. (2).

І ти, господарю, будь добродієм,
Підтримай школу нашу надію.
За те одержиш з неба заплату,
Щастя, здоровля ввійде в твою хату.

Передав В. Белнів.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. З УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ.

Ялинка Інвалідам.

Дня 20 грудня 1927 вислано на руки Краєвого Товариства Опіки над Інвалідами $70 на ялинку для Інвалідів Укр. Армії, з чого $45 призначено для Інвалідів у Львові а $25 Інвалідам в таборі Каліш.

Виказ жертводавців проголоситься в лісті ч. 4. Збірка на Дім Інвалідів продовжується.

Просимо всіх жертводавців і колекторів висилати зібрані гроші до своєї центральної орґазації або чеком платним на Ukrainian Legion, на адресу: Ukrainian Legion, P. O. Box 578

Phiiadelphia, Pa.

Польська влада заборонила в краю збірку на Інвалідів. Про сей поступок окупантського польського уряду Управа Громади повідомила чужинецькі ветеранські орґанізації, пресу та секретаріят Ліґи Націй в Женеві.

II. Загальні Збори.

Згідно з постановою статута Другі Загальні Збори Громади відбудуться в Ню Йорку, 77 Ст. Маркс пл., в неділю, дня 29-го січня 1928.

Початок зборів точно в год. 9 рано. Коли в означений час не явиться потрібне число дійсних членів (2/3 всіх дійсних членів або їх правних заступників), то дві години пізнійше збори почнуться без огляду на число присутних членів і їх ухвали будуть правосильні.

В зборах візьмуть участь тільки ті члени, які найпізнійше 10 днів до зборів надішлють до Громади виповнені членські Листи та зложать членську вкладку.

Конференція укр. журналістів.

В переконанню, що тільки при допомозі української преси в Злучених Державах і Канаді вдасться нам осягнути намічені статутом цили — Управа запрохала на спільну Конференцію всі Редакції укр. національних ґазет в Злучених Державах і Канаді на день 29. січня 1928 р. до Ню Йорку, в цили обговорення: 1) Справи будови Дому Інвалідів Української Армії у Львові силами американських і канадійських Українців; 2) Допомоги українській молоді; 3) Справи спільного протиділання ворожій пропаґанді.

Організація Санітарного Відділу.

При Громаді зорганізовано санітарний відділ, якого завдання: нести лікарську поміч членам Громади; санітарна допомога Інвалідам Укр. Армії; тісний звязок і співпраця з санітарними установами і орґанізаціями Злучених Держав, Канади і краю; поширення і пропаґанда знання про народне здоровле.

Провід відділу обняли: Др. мед. Сильвестер Черняк та др. дентист Павло Дубас.

Конференція укр. лікарів.

З рамени Санітарного Відділу скликається на день 29. січня 1928 до Ню Йорку конференцію українських лікарів в Злучених Державах і Канаді — для обговорення слідуючих справ: 1) Лікарської допомоги Української Армії та Народньої при будові Дому Інвалідів Ук. Лічниці у Львові. 2) Поміч українській молоді — а з окрема пластови. 3) Поширення знання народньої гиґієни.

До бувших членів Армії.

Всіх бувших членів армії — без огляду на їх політичні переконання — кличемо на візд до дружньої праці на рік 1928.

За Управу У. С. Громади:

В. Ґалан, голова;
В. Петрусяк, писар.

КОЛЬОНІЗАТОРСЬКИЙ РЕЖІМ.

(З промови посла І. Мондока, виголошеної в часі буджетової дискусії).

...Останній рік приніс для Закарпатської України багато змін на гірше. Кольонізаційний режім в цьому році став ще гострішний, процес чехізації поширився, число кольонізаторів сильно зросло.

Чим більше визискують Чехи українських селян, тим більше потребують поліцаїв, жандармів, екзекуторів, суддів і тюрем, словом тим більший є державний апарат. Чехословацька влада держиться власне тільки завдяки теророви державного апарату. На Закарпатській Україні є цей апарат більший як в инших частях республики, урядові посіпаки поводяться у нас ще нахабніше, бо ми є на правах кольонії. На жаль, нема в буджеті виказу, скільки на число мусить влада держати поліцаїв, жандармів, шпигів і нотарських урядовців, щоби вдержатися на Закарпатській Україні. Але й без цього видно, що тих посіпак у нас мов саранчі, бо в буджеті міністерства внутрішніх справ подано, що на їх удержання потрібна є сума 43,822.150 чк. А мабуть і цього ще мало, бо будують ще нові поліційні і жандармські касарні.

Тоді коли на адміністрацію й жандармерію видається 44 міліони, то все шкільництво на Закарпатській Україні має коштувати 37,832.363 чк. Але й ці гроші йдуть на чеські школи або на чехізацію шкільництва. А в українських народніх школах дальше панує язиковий хаос, дальше там учать в ріжних мовах, дальше держать там російських контрреволюціонерів, що калічать мову й душу українських дітей. Фахові школи є засобом для чехізації, бо ввесь учительський персонал і всі директори, — це Чехи. Ще поганіше стоїть справа з середнім шкільництвом. Коли в Чехії припадає одна середня школа на 47.000 населення, то в нас на 150.000. Крім цього язикова політика уряду приносить ще більше шкоди в середніх школах як в народніх. Тоді коли в народніх школах учать церковно-славянським жарґоном, цебто по русинськи, то в середніх школах заведена вже російська мова. Високих шкіл у нас зовсім нема.

НОВІ КАРИ СПАДАЮТЬ НА Х. РАКОВСЬКОГО.

МОСКВА. — Совітська влада карає без пощади тих, що не годяться з поглядами більшости комуністичної партії. До тих саме належить Х. Раковський, бувший совітський посол в Парижі й сторонник Троцького. Його звільнено тепер з становища помічника комісара заграничних справ а також з головства в комісії для переговорів з Францією, відносно заплати царських довгів.

СОВІТСЬКИХ ДЕЛЕҐАТІВ НЕ ПУСКАЮТЬ ДО ЄГИПТУ.

МОСКВА. — Єгипетське правительство відмовило дати візу совітським делеґатам, які мали намір приїхати до Каїра, щоби взяти участь у статистичнім конґресі.

Совітська влада носиться тепер з гадкою перенести сей конґрес до Москви.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ІСТОН, ПА.

Жертви на інвалідів, зложені на Листопадовім Святі.

На Листопадовім Святі зложили у нас свої жертви на укр. інвалідів слідуючі громадяне: Ф. Саґатий $5.00; по два долярі: М. Підгайний, М. Колодруб, В. Савчук, В. Беднарський; по одному доляреви: Загоройко М., Вересюк І., Кульчицький Т., Милимук І., Потапчук Т., Рудавський І., Рудавська М., Возьний Ст., Василик А., Ґудз В., Дишевський І., Питляр А., Я. Допілка, А. Харко, Т. Колодруб, А. Карп (ст.), Терлецький Т., Осцюк І.; по 50 ц.: Карп К., Мамрич Д., Ткач А., Вересюк Р., Вересюк Д. і Терлецький В. 25 ц. Разом зібрано $34.75. Дрібними жертвами $3.85. Разом $38.60. Розхід $5.18. Вислано до Обєднання $33.42.

М. Підгайний,
М. Колодруб,
секретарі віча.

НОРТГЕМПТОН, ПА.

Збірка на хрестинах в Нортгемптон, Па., для потерпівших від повені в Західній Україні.

З нагоди хрестин маленької Оленки, дочки гром. Антошка і Фенни Мицьо, в Нортгемптон, Па., відбулась староукраїнська вечера. На тій вечері було мало гостей, але за те були свідомі Українці. Підчас вечері промовив до гостей присутний о. В. А. Каськів і згадав про те велике нещастя, котре навістило наших рідних братів в Галичині. Гості вислухавши цієї промови, зложили жертви: І. Вербіцький 5.00, І. Свала 2.00; по 1.00: С. Глущак (кум), Теодозія Пухир (кума), о. В. Каськів, А. Мицьо, Марія Свала, Пазя Маслянник, М. Коруц, М. Мицьо, М. Радьо, Ю. Шпенк, І. Осьол, А. Мицьо, І. Онущак і О. Федько. Разом $21.00. Збіркою занимались о. В. Каськів і Іван Вербицький. Гроші відослано до „Обєднання".

Належить згадати, що підчас збірки хрестна кума, Теодозія Пухир, дочка зелених лемківських верхів, приспівувала гарним, голосочком лемківську пісню:

„Познати, познати, що наш
кум багатий,
Вони не жалують братам
жертву дати,
Познати, познати, що гості
багаті,
Вони не жалують батькам
жертву дати".

Забава відбувалась дуже гарно; гості співали народні й стрілецькі побутові пісні. Задоволені попрощали родичів, малу Оленку, відспіванням многих літ, а по відспіванню національного гимну. „Ще не вмерла Україна" гості розійшлися домів. Так повинна відбуватись кожна українська гостина на славу Неньки України.

Присутний гість.

КОТСВІЛ, ПА.

З балю на потерпівших від повені.

Заходом тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248. У. Н. Союза, відбувся баль у дні 1. жовтня. Чистий прихід з балю зислано на потерпівших від повені в Галичині. Чистий прихід виносив 69 долярів і 85 центів. Члени зложили $21.15. Зібрано від нечленів $9.00. Вислано до краю через Обєднання $100.00. Імена жертводавців: Урбан И. $6.10; по $2.00: Макула Марія, Казюта И., Пик М., Паховчишин Г., Дипка И.; Летишин И. $1.50; Кобилянський Т. $1.30; Струж В. $1.25; по $1.00: Прийма С., Турчин П., Левкович Н., Пискор Г., Воловнік В., Федоришин Н., Лабік І., Кошовський И., Шереметa П., Мачар І.

Секретар Товариства.

Михайло Зощенко.

Я І МІЙ ВЕЛЬОСИПЕД.

Найгірше, що людину може стрінути, це мати вельосипед. Щоправда, можна в цьому відчувати вдоволення, фізичну втіху і т. д., алеж вельосипедом можна також переїхати собаку або сполошити кури.

А я всетаки стався ворогом вельосипеду. Я нині вже майже інвалід, а завдячую це лише і виключно мому вельосипедові. Мене зруйнувала моя власна машина.

Справа в самій річи мається ось так. Вельосипед годі полишити без догляду навіть дві хвилинки — зараз украдуть. Так щож вдієш? За той час, коли не їдеш вельосипедом, треба його носити на собі. На плечах носити.

Коли так обвантажений зайдеш у крамницю, то всі покупні кидаються за ляду. Ще гірше, коли йдеш у гостину до знакомих, які живуть на ріжних поверхах. Таксамо мається справа, коли маєш полагодити якусь орудку, або приходиш до свояків.

Коли сидиш у свояків — мусиш також держати сильно за ручки вельосипеда, бо не знаєш, що в них кипить. Вони зі злоби можуть відшрубувати яку небудь частинку, а потім сказати, що її вже раньше не було там.

Одним словом: маєш лише неприємности.

Не знаю, чи я більше сидів на вельосипеді, чи може більше носив його на собі.

Перед війною можна було вельосипед лишити на вулиці, примкнути ключем, але тепер це нічого не поможе. При нинішньому розумінні поняття „моє" й „твоє" не остається тобі нічого іншого, як висадити собі машину на плечі.

Для здорової людини це не тяжко, але для мене воно не жарти.

Недавно я дуже потребував грошей. Я хотів надути когонебудь. Сів я на вельосипед і зайда! Приїжджу до одного приятеля — нема вдома, приїзджу до другого — приятель є дома, але не має грошей. А перший товариш жиє на третьому а другий на семому поверсі. Я йшов із вельосипедом у руках угору та на ділі мало що не вмер. Потім поїхав я до одної своячки, до тітки, що живе на шестому поверсі. Иду з вельосипедом на шестий поверх. Бачу на дверях карточку: Прийду за пів години". Через край лютий біжу назад на діл по сходах і чекаю на тітку.

Вкінці вона приходить. Вона обидилася, що я не хочу зайти до неї в хату.

— Я маю гроші на горі в мешканні! — каже вона й усміхається.

Беру машину на плечі й іду за тіткою. З трудом вилажу на шестий поверх і дійсно дістаю гроші. Потім сходжу на діл. Та як я найшовся вдолі, входова брама вже була зачинена, бо дверник замикає в цьому домі вже в семій годині.

Скрегочу з люти зубами, знову підіймаю вельосипед на плечі тай знову вилажу на шестий поверх.

Як довго я лазив угору — цього я сам не знаю. Тітка впустила мене і я виходжу сходами, щоб до служби, а тітка каже ще усміхаючись:

— Ти повинен був лишити вельосипед на горі!

Колиж вона побачила, як я поблід; перестала сміятися. Я тримаю ручку вельосипеду і з трудом злажу на діл. Добиваюся на вулицю, але я вже такий слабий, що не маю сили вилізти на вельосипед, щоби поїхати.

Наслідок був: пропуклина. Одинокою розрадою є думка, що власникам мотоциклів ще гірша біда.

Щастя, що у нас не будують хмародерів, бо тоді напевно прийшов би мені вже давно кінець.

АВСТРІЯ СКОНФІСКУВАЛА ОРУЖЖЕ И МУНІЦІЮ, ПРИЗНАЧЕНУ ДЛЯ УГОРЩИНИ.

ВІДЕНЬ, 2. січня. — Австрійські залізничі власти відкрили, що Італія пересилає тайком до Угорщини машинові кріси й муніцію. Відкриття оружжя наступило в Стирії; стирійські власти, які є наскрізь соціялістичні, перевели ревізію в 5 вагонах, які призначені були для Угорщини й які мали містити рільничі машини і переконалися, що там міститься 500 машинових крісів. Їх вправді не сконфісковано, бо вагони були вже в руках угорських властей, але Австрія внесе протест против перевозу оружжя через її територію.

Угорське правительство видало комунікат відносно відкриття оружжя, призначеного для свого краю.

В комунікаті кажеться, що оружже було призначене для Польщі, одначе його не пішлеться туди через те, що Угорщину не повідомлено докладно про те, що міститься в вагонах, які переходять через її територію.

ПРОВІДНИК ФРАНЦУСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ ВИСТУПАЄ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

ПАРИЖ, 30. грудня. — Ліві групи у Франції сподіваються, що осягнуть побіду при надходячих виборах до парляменту, коли заключать компроміс з комуністами. Як тепер показується, до такого виборчого компромісу ледви чи прийде. Посол Ренодел, один з найвпливовіших соціялістичних провідників, виступив з дуже острою промовою проти комуністів на соціялістичній конвенції. Він заявив, що не може бути й бесіди про виборчий компроміс між соціялістами й комуністами. Між обома тими групами може бути лише боротьба на життя й смерть. Він сказав дальше, що комуністи хоть абсорбувати або подіяти комуністів, уживаючи до свого всіх можливих средств.

По нім промовляв одначе Павло Фор, який домагався, щоби соціялісти, коли прийде до вибору між комуністом а членом правих партій, попирали комуніста.

„ЗВЕНИГОРА" ЗА КОРДОНОМ.

Свій останній фільм „Звенигора", що його за сценарієм М. Йогансена та Ю. Юртика ставив режисер Довженко, ВУФКУ надсилає до Берліна й Парижа. Найближчим часом відбудеться громадський перегляд „Звенигори" в Москві.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НОВИНИ!